1856. N°. 59.

LEYDSCHE COURANT.

De Courant wordt Maandag, Woensdag en Vrijdag uitgegeven. Die van Maandag komt uit Zaturdag Avond.

VRIJDAG 16 MEI.

De Prijs der Courant is f 12 in het jaar; de afzonderlijke Nommers worden tegen 10 Centen afgegeven.

Bij deze Courant behoort Bijblad N°. 9.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

LEYDEN, 15 Mei.

PROCES-VERBAAL

van de opening der Stembriefjes, die ter benoeming van twee Leden der Staten van de provincie Zuidholland den 13den *Mei* 1856 *zijn ingeleverd.*

Op heden den veertienden Mei des jaars achttien honderd zes en vijftig in de Gemeente Leyden, hoofdplaats van het hoofdkiesdistrict Leyden, is door het bureau van Stemopneming in de ter inlevering van Stembriefjes bestemde zaal op het Raadhuis plaats genomen, des morgens te negen ure.

Het bureau is zamengesteld uit den Heer Mr. A. O. E. Grave van Limburg Stirum, Burgemeester, Voorzitter, en de Heeren Mr. P. du Rieu Jr. en M. A. Kluit, Leden van den Gemeenteraad, Stemopnemers.

De Voorzitter plaatst op de tafel eene Stembus, bij hem den 13den Mei 1856 overgebragt uit de Gemeente Leyden.

De zegels van de bus worden onderzocht en bevonden ongeschonden te zijn.

De bus wordt geopend en bevonden *vier honderd zes en tachtig* stembriefjes te bevatten.

Dit getal met de lijst der Kiezers, die briefjes hebben ingeleverd, vergeleken zijnde, is gebleken te zijn een meer dan het getal der Kiezers.

Nadat de briefjes zijn dooreengemengd, worden zij door den Voorzitter een voor een geopend en overluid voorgelezen.

Het Bureau heeft van onwaarde verklaard vier stembriefjes, waarvan drie niet ingevuld en een de personen niet duidelijk aanwijzende.

Het getal der geldige uitgebragte stemmen is mitsdien geweest *vier honderd twee en tachtig.*

Van dit getal zijn uitgebragt op de Heeren:

Mr. H. C. Huyser 420 stemmen, Mr. H. Cock 291, Mr. D. Tieboel Siegenbeek 189, Mr. S. Tak 12, J. Kneppelhout 4, Mr. N. Sikkel Groos 3, G. H. Ysselsteyn, Mr. H. Gevers, L. Sloots, Mr. P. du Rieu Jr., J. A. de Fremery en F. W. J. van den Aardwegh ieder 2 stemmen, Mr. L. W. Hubrecht, Mr. W. B. Huygens, Prof. S. Vissering, Prof. J. Bake, A. Tiele- man, Mr. J. E. Goudsmit, C. Leembruggen, P. O. van der Chys, Mr. N. J. W. Smallenburg, J. C. Dobbe, A. Wijnstroom, Mr. H. Obreen, G. J. Oberthur, N. van Wingen, H. ten Sande en Mr. Paul H. Berkhout ieder eene stem.

Hebben alzoo de volstrekte meerderheid van stemmen verkregen, zonder dat het verschil tusschen het getal gevonden briefjes en dit der Kiezers, die stemden, op de stemming van invloed is, de Heeren Mr. H. C. Huyser en Mr. H. Cock.

Zijn derhalve verkozen tot Leden van de Staten der provincie Zuidholland, de Heeren

Mr. HENRICUS CORNELIUS HUYSER en
Mr. HENDRIK COCK,

wonende binnen deze Gemeente.

En zijn tegen deze opening van Stembriefjes, door de in de zaal aanwezige Kiezers geene bezwaren ingebragt.

En is na afloop van dit een en ander Proces-Verbaal opgemaakt, in tegenwoordigheid van allen, die zich in de zaal bevonden.

VAN LIMBURG STIRUM, *Voorzitter.*

Gedaan te Leyden den 14den Mei 1856. P. du RIEU Jr., M. A. KLUIT, *Stemopnemers.*

PROCES-VERBAAL

van de opening der Stembriefjes, die ter benoeming van een Lid der Staten van de Provincie Zuidholland den 13den *Mei* 1856 *zijn ingeleverd.*

Op heden den veertienden Mei des jaars achttien honderd zes en vijftig, in de Gemeente Leyden, hoofdplaats van het hoofdkiesdistrict Leyden is door het bureau van Stemopneming in de ter inlevering van Stembriefjes bestemde Zaal op het Raadhuis plaats genomen, des morgens te negen ure.

Het bureau is zamengesteld uit den Heer Mr. A. O. E. Grave van Limburg Stirum, Burgemeester, Voorzitter, en de Heeren Mr. P. du Rieu Junior en M. A. Kluit Leden van den Gemeenteraad, Stemopnemers.

De Voorzitter plaatst op de tafel eene Stembus bij hem den 13den Mei 1856 overgebragt uit de gemeente Leyden.

De zegels van de bus worden onderzocht en bevonden ongeschonden te zijn.

De bus wordt geopend en bevonden *vier honderd negen en zeventig* stembriefjes te bevatten.

Dit getal met de lijst der Kiezers, die briefjes hebben ingeleverd, vergeleken zijnde, is gebleken te zijn even groot als het getal dier Kiezers.

Nadat de briefjes zijn dooreengemengd, worden zij door den Voorzitter een voor een geopend en overluid voorgelezen.

Het Bureau heeft van onwaarde verklaard elf stembriefjes, die niet ingevuld zijn.

Het getal der geldige uitgebragte stemmen is mitsdien geweest *vier honderd acht en zestig.*

Van dit getal zijn uitgebragt op de Heeren:

Mr. Nicolaas Sikkel Groos 233 stemmen, Mr. Samuel Tak 171, Mr. Daniel Tieboel Siegenbeek 38, Mr. N. J. W. Smallenburg te 's Hage 7, Mr. H. Gevers en B. W. Wttewaal ieder 5 stemmen, Mr. H. C. Huyser 2 stemmen, Mr. H. Cock, M. A. Kluit, C. Leembruggen, Mr. W. B. Huygens, Mr. P. G. Hubrecht, P. O. van der Chys en A. Tieleman ieder eene stem.

Niemand alzoo de volstrekte meerderheid van stemmen verkregen hebbende, moet over de Heeren Mr. Nicolaas Sikkel Groos en Mr. Samuel Tak eene herstemming plaats vinden, die op de bij Art. 9 der provinciale wet voorgeschrevene lijst worden geplaatst.

En zijn tegen deze opening van stembriefjes door de in de zaal aanwezige Kiezers geene bezwaren ingebragt.

En is na afloop van dit een en ander Proces-Verbaal opgemaakt in tegenwoordigheid van allen die zich in de Zaal bevonden.

VAN LIMBURG STIRUM, *Voorzitter.*

Gedaan te Leyden den 14den Mei 1856. P. du RIEU Jr., M. A. KLUIT, *Stemopnemers.*

In het kiesdistrict Leyderdorp waren 299 geldige stembriefjes ingeleverd, daarvan zijn uitgebragt op Jhr. A. L. van Heteren Gevers 251, welke Heer dus herkozen is, en op den Heer A. E. Roest van Limburg 148; zoodat er eene herstemming zal moeten plaats hebben tusschen gemelden Heer en den Heer Mr. W. Wijnaendts te Hillegom, die 48 stemmen had.

— Heden nacht is uit 's Gravenstein alhier ontvlugt zekere Jan Putting, die thans wegens vervalsching van coupons gevangen zat. Reeds vroeger was hij te Amsterdam uit de cellulaire gevangenis gebroken. Het is hem gelukt, om in de zoldering van zijn vertrek met een kram uit zijn krib, in een 2 duims eiken deel twee doorsnijdingen, en zoo een luik te maken, en telkens de reten met brood te stoppen, opdat de cipier niets merken zou. Op een zolder uitgekomen, heeft hij daar desgelijks een luik gemaakt in het beschoten dak, en zich, aan de zijde waar geen schildwacht staat, aan een kunstig uit zijn beddelaken vervaardigd touw, en verder touw van schalen, die op die zolder hingen, laten afzakken. Hij moet, als men 't hoogst gebrekkig gereedschap in aanmerking neemt, verscheidene weken hieraan hebben gewerkt.

— De publieke veiling van de bloembollen te Noordwijk, die daar vele drukte veroorzaakt, is weder afgeloopen. Dit jaar heeft die verkooping ongeveer *f* 120,000 opgebragt, zijnde nagenoeg *f* 40,000 meer dan in het vorige jaar. Opmerkelijk is die meerdere opbrengst; want de hoeveelheid maakte een gering verschil uit met het vorige jaar. Jaar op jaar neemt de verzending van bloembollen toe, niet alleen naar verschillende deelen van dit werelddeel, maar ook naar Noord-Amerika. (*Hbl.*)

— Tot Bevelhebber van 's lands stoomboot *Merapi*, welke eerlang in dienst zal worden gesteld, is benoemd de Kapt.-Luit. ter Zee J. D. Wolterbeek, en tot 1ste Officier, de Luit. ter Zee 1ste kl. N. M. J. Kroef.

— De Commissie uit het Provinciaal Geregtshof in Zuidholland, belast met het examineren van hen, die den graad van Candidaat-Notaris wenschen te bekomen, heeft dezer dagen den bedoelden graad verleend aan de Heeren C. E. M. Plemp, te Rotterdam; Mr. T. J. van Voorthuizen, te Leerdam; Mr. D. van Meel, te Ooltgensplaat; J. W. Hattinga Raven, te 's Gravenhage.

— Volgens de *Stoompost*, is door den Heer G. More, Parijsch ingezeten, vergunning bij de Nederl. Regering aangevraagd tot het aanleggen van een spoorweg van het Nieuwediep naar Amsterdam, in verbinding met den Rijnspoorweg.

— Te Offenbach heeft eene weinig bemiddelde familie, uit twee broeders en eene zuster bestaande, het stellige berigt ontvangen, dat een in Amerika onlangs overleden bloedverwant haar een vermogen van nagenoeg 7 millioen dollars heeft nagelaten.

— Vervolg en Slot van het Verslag op het Lager Onderwijs. Zie ons vorig N°.

Het vraagstuk omtrent de toelating van het Christelijk element bij het onderwijs op de openbare lagere school, heeft in al de afdeelingen een ernstig onderwerp van overweging uitgemaakt.

Door enkele leden is de opmerking gemaakt, dat de memorie, terwijl zij de verschillende gevoelens in de Kamer over dit punt opleit, er een verzwijgt, naar hetwelk zij overhelden. Zij wilden namelijk, dat het onderwijs, zonder leerstellig te zijn, bezield zij van positief Christelijke beginselen. De Protestant, zeiden zij, heeft met den R. K. een positief Christendom gemeen; zij ontmoeten elkander in het geloof aan hoofdwaarheden, die de kern van het Christendom uitmaken. In verband met die leerbegrippen moest ook op de openbare school lager onderwijs gegeven worden. Bij het opvolgen van dat stelsel bleef men getrouw aan het beginsel der schoolwet van 1806, die geenszins den band tusschen school en Kerk geheel wilde verbroken hebben. Het stelsel bragt mede, dat ook van de zijde der Kerk toezigt op de openbare lagere school gehouden werd. Het bragt tevens mede, dat voor de behoefte der Israelitische schooljeugd, in zoover het positief Christelijk onderwijs aan de Israelitische ouders eene ergernis mogt zijn, afzonderlijk gezorgd werd. De hoofdzaak was, dat het opkomend geslacht op de school niet verstoken bleef van het ontvangen van indrukken van positief Christendom, waaraan te meer behoefte bestond, omdat in zoo veel huisgezinnen de godsdienstige opleiding der kinderen bijna geheel wordt verwaarloosd. Alleen zij konden zich tegen de opvolging dezer denkbeelden verklaren, die eene algeheele afscheiding van opvoeding en onderwijs mogelijk achtten en dus ook de godsdienstlooze school moesten voorstaan.

De groote meerderheid bestreed dit stelsel met nadruk. Men ontkende daarbij ten stelligste, dat verbanning uit de school van al wat naar opvoeding zweemt in iemands bedoeling lag, en verhief zich tegen de beschuldiging, alsof zij, die eene volksschool in den geest der thans behandelde wet willen, godsdienstlooze scholen zouden voorstaan. Die beschuldiging is moeijelijk vrij te pleiten van de zucht om door harde, maar niet minder

ongepaste benamingen indruk te maken. Godsdienstloos is de openbare school in Nederland nooit geweest en zal zij ook in de toekomst niet zijn, althans wanneer men door godsdienst nog iets anders verstaat dan de leerbegrippen van een bepaald kerkgenootschap. In eene maatschappij als de onze, welker beschaving van het Christendom is uitgegaan en die geheel van Christelijke beginselen doortrokken is, kan het lager onderwijs niet anders dan Christelijk zijn. Dat onderwijs behoeft daarom geene ergernis voor de Israëliten te wezen. Op menige openbare school ziet men ook thans Israëlitische kinderen broederlijk naast die van Christen-ouders plaats nemen.

Het was dan ook niet de vraag, of het Christelijk element van de volksschool geheel zou worden uitgesloten, maar of de wet het geven van Christelijk onderwijs op die school zou voorschrijven. Daartegen bestonden onoverkomelijke bezwaren. Het scheen onmogelijk uit te maken wat door die benaming zij te verstaan; waar de grenzen van het positief Christendom liggen; door wie die grenzen zouden worden bepaald, en hoe als te dezen aanzien aan de leeraars der onderscheidene kerkgenootschappen een regt van toezigt moest worden toegekend, dat toezigt zou worden geregeld.

Van de andere zijde werden die bezwaren niet geheel ontkend, maar er waren dan toch positief Christelijke leerbegrippen. De verschillende afdeelingen der Christenheid gingen uit van het beginsel eener natuurlijke verdorvenheid van den mensch, waaruit hij door de verdiensten des Zaligmakers werd opgeheven. Dat de thans behandelde wet verbiedt bij art. 21 den onderwijzer iets te onderwijzen, te doen of toe te laten wat kwetsend is voor de godsdienstige begrippen der verschillende gezindheden, zou in de toepassing kunnen leiden tot het geheel verbannen des Bijbels van de school, ja zelfs van het gebed.

De groote meerderheid bleef bij het gevoelen, dat de wet niet van Christelijk onderwijs spreken kon. Wierd dat punt toegegeven, ieder zou in dat Christelijk beginsel zijn eigen leerbegrip zien, en onder die vaan de wet misbruiken om dat leerbegrip te doen zegevieren. Er bestond hier ook geenszins eene afwijking van de wet van 1806. Deze spreekt nergens van godsdienstig of Christelijk onderwijs. Alleen wordt in een daaruit voortgevloeid reglement van de opleiding „tot maatschappelijke en Christelijke deugden” gewaagd; eene vermelding, die eigenlijk niets meer beteekent dan het inscherpen der verpligting tot het opleiden der jeugd in de beginselen der Christelijke zedeleer, omtrent welker hooge voortreffelijkheid en alles te bovengaande zuiverheid geen verschil van gevoelen bestaat.

Het is, naar dit gevoelen, geheel overeenkomstig met het beginsel der tegenwoordige wet, dat de onderwijzer elke gepaste gelegenheid te baat neme om aan zijne leerlingen eerbiediging van Gods naam, vertrouwen op Zijn wereldbestuur, het bestaan van gelijke zedelijke verpligtingen voor allen in te prenten; hij mag ongetwijfeld tot hen spreken van de verderfelijke gevolgen der zonde en van het uitzigt op een toekomstig leven. Alleen moet hij zorgen dragen een en ander niet in den vorm van stellingen te verkondigen die hij leeraart, omdat hij dan te ligt zou treden op het gebied der Kerk of op dat van het leerstellig godsdienstonderwijs, 't welk hem vreemd behoort te blijven. Zijn streven moet zich bepalen tot het partij trekken van zijn maatschappelijk onderwijs, ter opwekking van deugd en godsvrucht in het gemoed zijner leerlingen.

Men zag er geen bezwaar in, dat op de openbare lagere school gebeden wierd, mits het gebed het karakter behield van eene ongedwongene opwekking tot godsvrucht, niet in eenen dooden vorm ontaardde, zoodat bij de leerlingen het gevoel van hetgeen een gebed aan God altijd wezen moet, verloren ging. Daarentegen kon men niet toegeven, dat op de gemengde openbare school de Bijbel gebruikt kon worden en dat de wet daaromtrent eenig voorschrift geven moet. Sommigen ontveinsden daarbij niet, dat zij, ook met den meesten eerbied voor de goddelijke openbaring, den Bijbel niet als een geschikt boek konden beschouwen om aan jeugdige kinderen in handen te geven. Anderen gingen niet zoo ver, maar stemden toe, dat als de Bijbel op de volksschool gebragt wierd, het lezen van dat Boek der Boeken weinig of geene vruchten zou dragen, tenzij de onderwijzer in eenige opheldering of toepassing trad. Deed hij dit, het gevaar ware onvermijdelijk, dat hij zijne eigene bijzondere begrippen met deze zijne uitlegging mengde, en daardoor of aan andersdenkenden aanstoot gaf, of kerkelijke leerbegrippen aanroerde, die, naar aller overtuiging, van de volksschool ten eenenmale uitgesloten moeten blijven.

Na deze bedenkingen, kwamen zij die positief Christendom verlangden, terug op de oprigting van gezindheidsscholen, waarbij de jeugd zóó worde opgeleid, dat zij bruikbaar blijve voor de onderscheidene kerkelijke gezindheden, en niet het schoolonderwijs later blijke in eene rigting te zijn gegeven, schadelijk voor het kerkgeloof waarin de leerling wordt opgevoed. Daarom ook behoeft de splitsing niet verder te worden uitgestrekt dan tot Protestantsche, R. K. en Israëlitische scholen. De Grondw. wil gewetensvrijheid. Zij wil eerbiediging van ieders godsdienstige begrippen, maar deze kan niet geëerbiedigd worden daar plaats te hebben, waar het onderwijs ingerigt is op eene wijze, die niet met de godsdienstige begrippen der ouders overeenstemt. De groote meerderheid bleef zich echter bepaald tegen de vestiging van gezindheidsscholen verklaren. Onbetwistbaar scheen de stelling, dat onze Grondwet de gemengde openbare school heeft gewild, en waarlijk niet ten onregte. De gemengde school is het beste middel om eenheid van burgerzin en eenheid van godsdienstzin aan te kweeken. De jeugd moet niet reeds op de banken der school ingewijd worden in de treurige godsdienstgeschillen, die de volwassenen maar al te zeer verdeelen, en waarvan elk verstandig opvoeder zijne kweekelingen zoolang mogelijk verwijderd houdt. Daar althans moet de klove niet bestaan, die later misschien burger van burger scheiden zal.

De voorstanders der gezindheidscholen nu beweren wel, dat zij geene sectescholen willen; men spreekt alleen van Protestantsche scholen; maar welken regel zal de overheid aannemen, bij het verschil tusschen en zelfs in de onderscheidene Protestantsche kerkgenootschappen? Zal zij kunnen bepalen welke grens het godsdienstig onderwijs bereiken mag, en dus ook waar de gezindheidsschool secteschool zou worden? Zoo zou zij dwingelandij uitoefenen, door eerst aan de gezindheidsschool eene bepaalde godsdienstige rigting te geven en dan te verklaren, dat die rigting voldoende moet worden geacht door alle ouders, die voor de opvoeding hunner kinderen zich de school ten nutte willen maken, en met welk gevaar wordt dan het behoud der eensgezindheid onder de ingezetenen van menige gemeente bedreigd; wat overgroote moeijelijkheid, ook uit financieel en onderwijskundig oogpunt; welke gevolgen voor de aanstaande regeling van het middelbaar en hooger onderwijs.

Op al deze gronden vereenigde de groote meerderheid zich in dit opzigt volkomen met het stelsel der wet, die blijkbaar van het behoud eener gemengde, voor allen toegankelijke volksschool uitgaat, en verklaarden zich tegen alle vestiging van gezindheidsscholen buiten de wet.

's GRAVENHAGE, 15 Mei.

Bij besluiten van 10 en 12 dezer, heeft Z. M. tot Ridders der Orde van den Ned. Leeuw benoemd den Referendaris bij het Ministerie van Binnenl. Zaken J. C. Eyssell, J. W. Hester, dirigerend Officier van Gezondheid der 2de kl. in Nederl. Indie, thans met verlof hier te lande, en Jhr. A. Martini van Geffen, Verificateur bij de directe belastingen, enz. voor N.-brabant, Zeeland, Limburg en Gelderland, te 's Hertogenbosch.

— Z. M. heeft aan Mr. L. N. Graaf van Randwijck, Grootmeester van 's Konings Huis, dienst doende bij H. M. de Koningin, vergund het aannemen der onderscheidingsteekenen van Ridder-Grootkruis der Guelphen-Orde, hem door Z. M. den Koning van Hannover geschonken.

— Z. M. heeft bij besluit van 2 Febr., den Kolonel F. C. H. Baron van Utenhoven, Kommand. van het reg. O.-I. ruiterij overgeplaatst bij het leger hier te lande; ter beschikking van het Dep. van Oorlog.

En bij besluiten van den 10den en 12den dezer, op pensioen gesteld de Generaal-Majoor W. van Toll, de Kolonels C. M. Storm de Grave en C. G. de Bock, de Kapiteins L. J. A. van Lynden en J. C. Meltzer, de Ritmeesters G. A. Willich en G. H. J. Funnier, en de 1ste Luitenants J. G. de Groot en J. D. N. A Kooy, en voorts benoemd: tot Ridder der Orde van den Ned. Leeuw, den Kapitein A. H. van Krieken, van den Staf der inf.; tot Gen.-Maj., den Kolonel J. W. Walther, Gouv. der Kon. Acad. voor de Zee- en Landmagt; bij den grooten Staf: tot Luit.-Kol. den Maj. H. F. Kok, bij de inf.: bij het reg. grenadiers en jagers, tot Kapt. der 3de kl., den 1sten Luit. H. A. Hamming; bij het 2de reg., tot Kapt. der 3de kl., den 1sten Luit.-Adj. F. G. Richard de Bertin, van het 8ste reg.; bij het 5de reg. tot Kommand., den Luit.-Kol. J. J. Verschoor; tot Kapt. der 3de kl., den 1sten Luit. L. G. W. Bannier; bij het 6de reg. tot Maj. den Kapt. der 1ste kl., W. J. P. Ravens; bij het 7de, tot Maj., den Kapt. der 1ste kl. A. L. W. C. Seyffardt; tot Kapt. der 3de kl., den 1sten Luit.-Adj. E. K. Hamming, van het kol. werfdepôt; bij het 8ste: tot Kommand., den Luit.-Kol. J. F. Schartén, van het 1ste; tot Luit.-Kol., den Maj. W. J. Knoop, van het 7de; bij de ruiterij: bij het 1ste reg. dragonders, tot Kommand. den Luit.-Kol. P. A. Erzey, van het 5de; tot Maj., den Ritmeester der 1ste kl. J. E. Vertholen, Adj. bij het 3de; tot 1sten Luit., de 2de Luit. J. J. D. A. van Troyen en Jhr. J. B. van Merlen; bij het 2de reg.: tot Kol., den Luit.-Kol. J. J. Hinlópen, Kommand.; tot Ritmeester der 3de kl., den 1sten Luit. R. A. L. Pelerin, van het 5de; bij het 3de: tot Kommand. den Luit.-Kol. J. M. Castendijk; tot Luit.-Kol., den Maj. H. F. Hogeveen; tot Maj., den Ritmeester der 1ste kl. J. W. G. van Gorkum, van het 4de; tot Ritmeester der 3de kl., den 1sten Luit.-Adj. E. F. N. d'Hamecourt en den 1sten Luit. F. A. G. E. Römer; tot 1sten Luit., de 2de Luit. S. R. A. van der Meulen en G. H. van Nouhuys; bij het 4de: tot Kol., den Luit.-Kolonel J. G. Wilbrenninck; tot Ritm. der 3de kl., den 1sten Luit. C. J. van Bassen Jongbloet; tot 1sten Luit., den 2den Luit. J. N. Kohn; bij het 5de: tot Luit.-Kol., den Maj. A. E. C. de Stuler de Frienisberg, van het 3de; tot 1sten Luit., den 2den Luit. F. C. D. M. Hinlópen, en in zijnen rang verplaatst bij het reg. grenadiers en jagers, den Majoor J. F. van Hoey Schilthouwer, van het 6de reg. infanterie.

— Gisteren zijn de vergaderingen van de Evang.-Luthersche Synode, onder Voorzitterschap van den Wel-Eerw. Heer Dr. Zimmerman geopend.

AMSTERDAM, 14 Mei.

De Letterkundige afdeeling der Kon. Akademie van Wetenschappen hield gisteren vergadering. Tegenwoordig waren de HH. Bake, Koenen, van den Bergh, de Vries, Roorda, Janssen, Kist, Rutgers, Brill, Delprat, Holtius, Ackersdijk, de Greuve, Bakhuizen van den Brink, van Hall, van Lennep, Moll, en de algemeene Secretaris der Akademie, de Heer Vrolik.

De Secretaris deelde mede dat door den Heer de Wal een exemplaar was aangeboden zijner verhandeling over den *Haarlemschen accijnsbrief van 1273*.

Op de prijsuitschrijving van wijlen den Heer Hoeufft waren 7 antwoorden ingekomen, waarvan zij aan twee (no. 6 en 7), het eene getiteld *Musae invocatio*, en het andere *Lycidas*, gemeend heeft den 2den prijs (loffelijke melding benevens een honorarium) toe te kennen. Aldus besloten.

De Heer Delprat bragt daarna, namens de commissie, in wier handen is gesteld het voorstel van den Heer Bake over het vraagstuk betrekkelijk *de al of niet voorwaardelijke toelating tot het hooger onderwijs*, rapport uit, waaruit bleek, dat de commissie zich vereenigt met de beginselen, door de vroeger benoemde commissie in haar rapport van 18 Junij 1855, over het bekende voorstel van den heer Cobet breedvoerig uiteengezet, en zich verklaart tegen het wederinvoeren van een staatsexamen, zoowel om het afschrikkende van den vorm als het onpaedagogische zijner strekking. Daarentegen verlangt zij een meer gecentraliseerd toezigt op het middelbaar en hooger onderwijs en vooral als een waarborg om met vrucht de akademische lessen te kunnen bijwonen, een voorbereidend onderzoek op de gymnasien, door den onderwijzer of onderwijzers, in bijzijn van een hoogleeraar, omtrent de al of niet toelating tot de akademische lessen. Met het oog op

de toezegging, onlangs door de regering gedaan omtrent de in te dienen wet op het middelbaar onderwijs, acht de commissie het ontijdig, dat de akademie zich nu reeds met een adres tot de regering zou wenden, om haar met hare denkbeelden ten aanzien van het hooger onderwijs bekend te maken.

Na eenige beraadslaging is de conclusie van het rapport goedgekeurd. — Daarna had een wetenschappelijk onderhoud plaats ter bestrijding van eenige stellingen, in het werk van den hoogleeraar Holtzman: *die Kelten und Germanen*. De heeren Brill, Janssen, Kist, Holtius, de Vries, van den Bergh en de Voorzitter wisselden hierover van gedachten.

De heer Bakhuizen van den Brink hield vervolgens eene voordragt *over den oorsprong en aard der hollandsche achterleenen*. Op voorstel van den Voorzitter werd de voordragt gesteld in handen eener commissie, bestaande uit de heeren Holtius, van Assen en de Wal, om daarover in de volgende vergadering rapport uit te brengen.

De tijd tot het mededeelen van een voorstel van den heer Bake te ver verstreken zijnde, werd de vergadering gesloten.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

ENGELAND.

LONDEN, 13 Mei.

Lord Palmerston heeft in het Lagerhuis officieel medegedeeld, dat het totale verlies door het Engelsche leger in den jongsten oorlog, zoo aan dooden als aan invaliden, geleden, is 22,450 man.

FRANKRIJK.

PARIJS, 13 Mei.

Bij besluit van 8 dezer is de Graaf de Morny benoemd tot buitengewoon Gezant bij den Keizer aller Russen. Die Heer zou thans in onderhandeling zijn over het hôtel de Pontalba, een der schoonste huizen van den Faubourg S^t^. Honoré, waarvoor 6 millioen fr. gevraagd wordt.

— Graaf Orloff had voor eenige dagen gehoor bij den Keizer, van wien hij eenige opheldering verlangde over het op 15 April tusschen Frankrijk, Engeland en Oostenrijk gesloten tractaat. Graaf Orloff, zoo wordt verhaald, zou gezegd hebben dat hij in dat tractaat een blijk van wantrouwen en geheime vijandschap tegen Rusland zag. Keizer Napoleon, vertelt men verder, zou tegen deze uitlegging hebben geprotesteerd, en hebben doen opmerken dat het tractaat van 15 April gesloten is geworden overeenkomstig het verlangen van Engeland en Oostenrijk, als onderpand der vriendschapsbetrekkingen, welke deze Mogendheden met hem (Keizer Napoleon) willen onderhouden.

— De Gemeenteraad heeft 800,000 fr. bestemd voor de feesten, die van wege de stad ter gelegenheid van den doop des Keizerlijken Prinsen zullen gegeven worden. Op den daartoe bestemden dag (14 Junij), zal de stad Parijs aan den Keizer en de Keizerin een prachtig bal geven, voorafgegaan door een banket van 300 couverts, beide in de groote feestgalerij op het stadhuis. Binnen 35 minuten zal deze galerij van eetzaal in balzaal herschapen zijn.

— De geheele hypotheken-schuld in Frankrijk bedraagt 12,000 millioen fr.

— Het instellen van nieuwe adelijke titels, de krooning van den Keizer en de benoeming van een raad van regentschap zijn onbepaald uitgesteld.

— In plaats van 140,000, zullen slechts 100,000 man der ligting 1856 onder de wapens worden geroepen.

— Op de algemeene tentoonstelling van vee enz. zullen niet minder dan 2756 dieren ter bezigtiging worden aangeboden, waaronder 35 uit Nederland.

SPANJE.

MADRID, 9 Mei.

Dezer dagen stierf alhier de eerste Israeliet, wiens geloofsbelijdenis van openbare bekendheid was; derhalve werd door den Pastoor der plaats natuurlijk het begraven van het lijk op het Katholieke kerkhof geweigerd, en daar er alhier geene afzonderlijke Israelitische begraafplaats bestaat, moesten de betrekkingen des overledenen zich tot den burgerlijken Gouverneur wenden, met verzoek om vergunning om het lijk op een afgezonderd plekje ter aarde te bestellen.

OOSTENRIJK.

WEENEN, 12 Mei.

De *Amst. Cour.* bevat van daar de volgende particuliere correspondentie: Er bestaat reeds een kerkelijk ontwerp voor de te verwachten wet op de gemengde huwelijken. De Regering is er nog niet over geraadpleegd, en het is te betwijfelen of zij van het ontwerp wel officiele kennisgeving heeft ontvangen; maar wel is het medegedeeld aan alle Aartsbisschoppen en Bisschoppen. De nog vóór het sluiten van het concordaat door den Vorst-Aartsbisschop van Weenen uitgevaardigde instructie voor de kerkelijke regtbanken in huwelijks zaken, is dezer dagen op de Keizerlijke boekdrukkerij ter perse gelegd. Deze is overeenkomstig den raad van Romeinsche theologen ontworpen, vertegenwoordigt alzoo het programma der Jezuiten en bezit Romes goedkeuring. De hier vergaderde Bisschoppen schijnen overigens te beseffen hoe moeijelijk het zal wezen, de beginselen en stellingen van het kanoniek regt en van het concilie van Trente, berekend voor geheel andere tijden en omstandigheden en voor eene maatschappij die op een veel lagere trap van beschaving stond dan de tegenwoordige, tot eene wet te maken geschikt voor onzen tijd en genoegzaam voldoende om in de twee voornaamste belangen van dezen tijd, in huwelijks- en onderwijs-quaestie, volkomen te voorzien. Beter bewijs van het bestaan dier bezwaren kan men niet hebben, dan den uiterst tragen voortgang der verrigtingen van de Bisschoppelijke conferentien. Ieder Bisschop, lid der conferentie, heeft zich een raadsman toegevoegd gekozen uit de geleerdste leden van zijn domkapittel, ten gevolge waarvan het thans hier krioelt van Domheeren uit de verschillende kroonlanden.

TURKYE.

Het *Journal de Constantinople* schat de te Kamiesch reeds ingescheepte Fransche troepen op 35,000 man. — Het corps dat de Baidar-vallei bezet hield is te Sebastopol teruggekomen. Generaal Luders heeft vergund dat de ruiterij van Generaal d'Alonville langs den landweg, de kust houdende, terugkeere. Van de Engelschen zijn reeds 9000 man ingescheept. De Sultan heeft aan verscheidene Engelsch-Fransche afdeelingen, Konstantinopel als tijdelijk verblijf op hare terugreis aangewezen; welk aanbod door sommigen wordt in verband gebragt met den toestand waarin zich het Turksche rijk bevindt. — Met den *Napoléon* zullen 1000 man der te Konstantinopel gevestigde depôts huiswaarts keeren.

— De Smyrnasche bladen berigten dat de dweepzieke Muzelmannen in Syrie den Heer Guarmini, Engelsch agent te Marasch, en zijn geheel gezin hebben vermoord.

Burgerlijke Stand.

Van den 8 tot en met den 14 Mei 1856.

BEVALLEN: J. Klein, geb. Stouten, Z. — J. M. de Fey, D. — G. Verwer, geb. Buitendijk, D. — J. Pikét, D. — W. Oostveen, geb. Halfheer, D. — J. Bosch, geb. Mijs, Z. — N. Onderwater, geb. van der Veer, D. — J. du Mortier, geb. Braggaar, Z. — A. W. van Haastrecht, Z. — M. de Vrind, geb. Neuteboom, D. — W. C. Verwey, geb. van der Walle, Z. — E. A. F. Lares, geb. de Jong, Z. — W. F. Loeber, geb. Noest, D. — M. Ginjaar, geb. de Fey, Z. — M. Gregoor, geb. Kranenburg, tweel. Z. — N. S. H. Marree, geb. van den Bosch, Z. — A. G. van 't Zant, geb. van Ballegooijen, Z. — J. Sloos, geb. Verstraten, Z. — A. van der Waals, geb. Verwey, Z. — S. Labordus, geb. Vijlbrief, Z. — M. Schouten, D. — J. van Welzen, geb. Sel, D.

GEHUWD: H. Onvlee, Jm. en J. S. Moelet, Jd. — J. Stikkelorum, Jm. en J. Bey, Jd. — C. H. Schuller, Wed^r^. en D. E. de Vos, Wed^e^. — M. A. Perin, Jm. en J. Platteel, Jd. — A. Verstraten, Jm. en J. Mieremet, Jd. — J. H. de Lange, Jm. en C. Guley, Jd. — J. Planje, Wed^r^. en G. M. E. de Jong, Jd. — P. Smit, Wed^r^. en P. J. van der Steen, Jd. — I. Z. J. Creutz Lechleitner, Jm. en S. M. van der Waard, Jd. — J. van der Linden, Jm. en M. C. Verstraaten, Jd. — J. H. Eichman, Wed^r^. en C. P. Veefkind, Jd.

OVERLEDEN: C. Peyster, geb. Disselveld, 66 j. — M. Schol, 51 j. — G. Watelaar, geb. van Groningen, 84 j. — Alida Raaphorst, 51 j. — [illegible] van der Wilg, D., 3 j. — Elisab. Wertheim, geb. Cohensim, 67 j. — J. C. Segijn, geb. Rozier, 79 j. — M. J. Tor Möhlen, geb. Pelgrom, 71 j. — B. J. Schmier, 47 j. — A. Koet, D., 4 m. — A. H. Jansen, Z., 1 j. — C. Petiet, D., 2 j. en 3 m. — S. M. van der Linden, D., 3 m. — J. Pel, Z., 3 m. — F. Etienne, 26 j. — A. Verhoogt, 57 j. — J. van der Horst, 22 j. — Magdalena Joha la Gardey, 27 j. — L. A. M. Roeloffs, D., 20 m. — M. C. van den Enden, D., 3 m. — N. J. Wetrens, 67 j. — W. Laman, Z., 2½ j. — C. Spek, D., 2 j. — P. Dyhn, 46 j. — C. Ammerlaan, Z., 3 j. — Louisa Sebastiana Versteeg, 35 j. — C. C. Mulder, geb. Otger, 56 j. — C. de Roos, geb. Weyerhof, 61 j. — M. Boon, geb. v. Aken, 68 j. — W. Keyser, D., 5 m. — C. Kniper, Z., 3 j. — C. Aalberse, D., 8 m. — J. Colpa, D., 5 j.

KERKNIEUWS.

Z. M. heeft goedgekeurd de beroepingen van Predikanten, uitgebragt door de Kerkeraden der Hervormde gemeenten, als: van Ossendrecht c. a., onder de classis van Breda, op H. G. van Nouhuys, Predikant te Oisterwijk; van Calantsoog, onder de classis van Alkmaar, op F. A. Swart, Candidaat bij het provinciaal Kerkbestuur van Utrecht.

UTRECHT, 12 Mei. Het Classikaal Kerkbestuur heeft het beroep van D^s^. Bargen, waartegen bedenkingen waren gemaakt, goedgekeurd.

HARDERWIJK, 12 Mei. Uit het vroeger vermelde zestal is door den Kerkeraad alhier het volgende drietal Predikanten gemaakt: DD. Toorenenberg, te Barneveld; Verhoef, te Sluis; Krayenbelt, te Overschie. Daarvan tot leeraar beroepen D^s^. W. Krayenbelt.

— Tot Predikant bij de Waalsche gemeente te Utrecht is beroepen Ds. C. Busken Huet, thans te Haarlem.

229ste Staats-Loterij.

Trekking der Derde Klasse.

1ste Trekking. N°. 9059 een prijs van ƒ 2,500. N°s. 9322 en 15654 ieder een prijs van ƒ 1,250. N°s. 8309 en 12278 ieder een prijs van ƒ 1,000.

2de » N°. 16846 een prijs van ƒ 25,000. N°. 13455 een prijs van ƒ 5,000. N°s. 1913, 12288, 12679, 14749 en 16930 ieder een prijs van ƒ 1,000.

Sedert de laatste opgaaf is voor eene Kerk in den Haarlemmermeerpolder, bij den Ondergeteekende ontvangen: van N. N. ƒ 10 en van v. S. ƒ 10.

LEYDEN, 14 Mei 1856. A. RUTGERS VAN DER LOEFF.

ADVERTENTIEN.

Getrouwd: I. Z. J. CREUTZ LECHLEITNER, EN S. M. VAN DER WAARD.

LEYDEN, 14 Mei 1856.

Algemeene Kennisgeving.

Voor de menigvuldige blijken van deelneming, ondervonden bij het overlijden van onze geliefde Zuster, betuigen wij onzen opregten dank.

A. H. VAN DER BOON MESCH.
C. VAN DER BOON MESCH, geb. METELERKAMP.

Alle die iets te vorderen hebben van of verschuldigd zijn aan den Boedel van den Heer H. VAN DORSTEN, op den 3^den^ Mei 1856 te *Leyden*, overleden, gelieven daarvan opgave of betaling te doen voor of op den 1sten Junij aanstaande, aan den Heer Notaris A. WYNSTROOM aldaar.

LEYDEN, 15 Mei 1856.

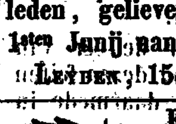

Een Advocaat alhier vraagt een Klerkje. Adres met eigenhandig geschreven Brieven onder Letter N. aan het Bureau dezer Courant.

Dépôt van Thee,

uit het Magazijn van OTTO ROELOFS & ZOONEN te *Amsterdam*, bij de Wed. W. C. BOUK, te *Leyden*, alwaar de diverse soorten voor dezelfde prijs als in het Magazijn te *Amsterdam* voorhanden zijn. De Prijs-Courant is op aanvrage in het Depôt verkrijgbaar.

Depôt van Beijersch Bier.

De Ondergeteekende geeft door deze berigt aan zijne geachte begunstigers zoo binnen als buiten de Stad, dat zijn Depôt ruim voorzien is van eerste kwaliteit **Beijersch Bier**, wordt, als naar gewoonte à contant afgeleverd per Aam en half Aam en afgetapt op Flesschen, per Anker, half en kwart Anker, tegen zeer solide prijzen.

B. VERBURGT,
Oude Vest, hoek Zandstraat.

Onder hetzelfde adres wordt een Jongeling gevraagd, geschikt voor **Loop- en Huiswerk.**

J. BUSE te *Leyden*, heeft aangekregen een puike partij Gerookte Zalm en Elft; Mexicaansche Zeekreeften; Sardines; A. L. Hulle Zalm en Paling in 't Zuur; differente soorten van Versche Minerale en Bittere Wateren; Engelsche en Inlandsche Bieren; fijne Japansche Soya, per Chinesche Kruik *f* 1.40; Blanke Geconfijte China-Gember, à 90 *cts.* per Potje 70 Cts de 5 Ons; differente soorten van Engelsche en Inlandsche Zuren; Cayenne-Peper; Java- en Burghammer Kerry-Poeder; Durghammer Mostert; fijne Gema Olie; Champignons; Kruiden- en Framboos-Azijn en Limonade-Stroop.

DE PEN MET INKT-RESERVOIR.

Zuivere bewerking, besparing van tijd, schoonheid van schrift, zijn de voordeelen die deze pen in zich vereenigt. De Uitvinder heeft in haar het Engelsche spreekwoord verwezentlijkt: »*Time is money*," want door hare constructie vormt zij een soort van reservoir dat, gevuld zijnde, de punt der Pen gedurende geruimen tijd van inkt voorziet, zonder dat men ieder oogenblik zijne toevlugt tot den inktkoker behoeft te nemen. Hij heeft aan deze Pennen den naam van *Universelles* gegeven, om aan te duiden, dat zij voor iedere hand en iedere papiersoort geschikt zijn.

PRIJS PER GROS (144) PENNEN *f* 1.80.

Wij zijn met den verkoop dezer Pen belast voor geheel Nederland en hebben ze bij alle HH. Boekhandelaren verkrijgbaar gesteld.

HET VERKOOPHUIS.

De **Penhouder Regulateur**, waardoor men gewone Stalen Pennen naar verkiezing stijver of slapper maken kan.

MUZIEKGEZELSCHAP „SEMPRE CRESCENDO" TE LEYDEN.

Het vijfentwintigjarig bestaan van dit Gezelschap, zou volgens besluit der Leden gedurende den loop van het jaar 1856 gevierd worden: alles was er toe voorbereid, om die viering luisterrijk te doen zijn; ondanks de hooge jaarlijksche uitgaven waren er sommen bespaard en voor de feestviering bestemd. — Eene Commissie was benoemd, en reeds met den voorbereidenden arbeid bezig: men was in bespreking met kunstenaars van erkende verdiensten, maakte ramingen van inkomsten en uitgaven, stelde de programma's vast en was met het geheele plan zoover gevorderd, dat met repetitien een aanvang zou genomen worden. Het eenige wat nog te voorzien was, was een locaal geschikt, zoo wat grootte als bouwtrant betreft, om een groot orchest en koor, benevens een genoegzaam aantal hoorders te bevatten. Over een openbaar locaal van dien aard, kan men in Leyden niet beschikken: zelfs voor vele zamenkomsten blijken de bestaande locaten dikwerf onvoldoende te zijn.

Gelijk echter voor Sempre Crescendo's feestviering in 1841 welwillend door de daarover gestelde Autoriteiten een Kerkgebouw, dat der Luthersche Gemeente werd afgestaan, welk gebouw echter nu, na gemaakte veranderingen, tot hetzelfde doel minder geschikt was en op vrij billijke redenen geweigerd werd — zoo, hoopte de Commissie ook ditmaal te zullen slagen wanneer zij bij de Commissie van een Protestantsch Kerkgenootschap aanzoek deed om een *gedeelte* van een Kerkgebouw, dat bij de gewone godsdienstoefening niet gebezigd wordt — en dat, voor weinige uren en voor de uitvoering van ernstige muziekstukken, eene handeling, waardoor voorzeker een bedehuis van *dat* Kerkgenootschap niet ontheiligd wordt. Te meer was de hoop der Commissie op eene gunstige beschikking billijk, omdat in zoo vele andere groote steden, waar evenzeer gebrek aan groote localen bestaat, het uitvoeren van ernstige muziekstukken *gewoonlijk* in Protestantsche Kerkgebouwen plaats heeft, en omdat Sempre Crescendo bijna jaarlijks gedurende zijn geheele bestaan, door zijne Concerten ten voordeele der Algemeene armen, naar beste krachten bijdroeg tot ondersteuning ook van de Armen der Hervormde Gemeente.

In die verwachtingen werden de Commissarissen te leur gesteld en wel op de bitterste wijze. Het aan de Gemeente-Commissie van het Nederduitsch Hervormd Kerkgenootschap door hen gedane verzoek werd (dit zijn hare eigene woorden) »door haar ook niet in overweging genomen" maar op het »niet *noodzakelijke* maar toch wenschelijke praeadvies van een ander Collegie (den Algemeenen Kerkeraad) kortweg gewezen van de hand."

Aangenaam was het echter der Commissie, om van het Collegie van Diakenen de verzekering te mogen ontvangen, dat het tot dat afwijzend besluit niet had medegewerkt, daar dat Collegie van de beraadslagingen over dit punt was uitgesloten geweest, hoewel het mede zitting heeft in den Algemeenen Kerkeraad. Hoe rijmt dit met de betuiging van de Gemeente-Commissie dat de Algemeene Kerkeraad gehoord was geworden?

En zoo is met de hoop op een geschikt locaal ook die op eene plegtige viering van *Sempre Crescendo's 25 jarig Jubelfeest* vervlogen.

Commissarissen meenden tot hunne verantwoording en voor de eer van het Gezelschap, welks belangen zij voorstaan, de bekendmaking dezer feiten schuldig te zijn aan allen, die Sempre Crescendo kennen, daarmede in eenige betrekking staan, en daarvan verwachten eene zijn zinspreuk waardige intrede in zijn tweede kwart-eeuw.

Commissarissen van Werkende en Buitengewone Leden, Leden der Feestcommissie:

JAC. VAN KAATHOVEN, *Praeses.*
H. ROCHUSSEN, *Secretaris.*
J. P. VAN OSSENBRUGGEN.
[illegible] C. RICCARD.
J. P. BERDENIS VAN BERLEKOM.
J. D. VIRULY.
J. WIGGERTS VAN NAUTA.
J. H. SINGENDONCK.
A. A. MAAS GEESTERANUS.
A. VAN DER CHYS.
J. H. ZILVER RUPE.

Om *dadelijk* in dienst te treden wordt binnen *Leyden* gevraagd eene bekwame **Werkmeid**, van de P. G., goed kunnende Naaijen en met de Wasch omgaan, alsmede van goede getuigenissen voorzien. Brieven *franco* onder Letter **A.** bij den Boekhandelaar D. J. COUVEE, op de Mare.

VERKOOPING IN DE STADS-BANK VAN LEENING TE LEYDEN, op Dingsdag den 20sten Mei 1856, des Voormiddags ten 10 ure, van **Verstane Panden**, zoo van Juweelen, Goud, Zilver en Horologiën, als van Wollen, Linnen en andere, zoo gemaakte als ongemaakte **Goederen**, beleend in de maand Januarij 1855.

Zijnde daags voor den Verkoopdag, des Voormiddags van 10 tot des Namiddags ten 2 ure, voor een ieder te zien.

HOOGHEEMRADEN VAN RIJNLAND, zijn voornemens op Dingsdag den 20sten Mei 1856, in het openbaar in het Gemeenlandshuis te Halfwege *Haarlem* en *Amsterdam* te **besteden**:

1°. *Het leveren van bezaagd en onbezaagd Eiken-, Greenen-, Dennen-, Vuren-, Iepen- en Beukenhout.*
2°. *Het leveren van* 18000 *Boeregraauwe Rijnsteenen* (drielingen).
3°. *Het leveren van* 225 *kubiek ellen Grint.*
4°. *Het leveren van het benoodigde Bladriet voor* 7000 *vierkante ellen Rietmatbekramming.*

De Voorwaarden en Bestekken zullen vijf dagen voor het doen der Besteding ter lezing liggen ter Secretarie van Rijnland te *Leyden*, en in de Gemeenlandshuizen te Halfwege *Haarlem* en *Amsterdam*, en te *Spaarndam*, en voorts zal dagelijks onderrigting en aanwijzing worden gedaan bij de Opzieners aldaar, zullende des voormiddags te *tien* ure, des noodig, een aanvang worden gemaakt met het lezen der Voorwaarden van Besteding.

OPENBARE VERKOOPING,
(*Om Contant Geld*),

op Woensdag den 21sten en Donderdag den 22sten Mei 1856, des voormiddags ten 10 ure precies, van eene partij gezaagde en ongezaagde **Houtwaren**, bestaande in eene goede sortering droog Timmerhout, als: Greenen, Dennen, vuren Deelen, Ribhout, Platen, Wagenschot, Wezelsche Eiken Ribben, exquise Azijnstokken, Speken, Juffers, Sparren en Brandhout; voorts fraaije **Zeilschuit, Boei- en Vrachtschuiten, Hout- en Kruiwagens, Touwwerk, Gereedschap** en Stokholmsche **Olieteer**; mitsgaders fraai **Victoria Rijtuig, Tilburij, Tuigen, Stalgereedschap** en al hetgeen verder ter Verkoop zal worden aangeboden, aan de Molens *de Eendragt* en *de Beesterboom*, onder *Soeterwoude* even buiten de Wittepoort der Stad *Leyden*, alwaar, alsook ten Kantore van den Notaris Mr. H. OBREEN te *Leyden*, Notitiën à 10 Cents te bekomen zijn.

Zijnde alles twee dagen voor de Verkooping voor een ieder te zien.

BEURSPRIJS VAN SCHULDBRIEVEN.
WOENSDAG 14 Mei.

		Laagst. Koers.	Hoogst. Koers.	Gebleven.
NEDERLAND, Werkelijke Schuld	à $2\frac{1}{2}$ pCt.	63	$63\frac{5}{16}$	$63\frac{5}{16}$
Dito Certificaten	3	$75\frac{1}{4}$	$75\frac{3}{8}$	$75\frac{5}{16}$
Dito dito	4	$93\frac{7}{8}$	94	$93\frac{15}{16}$
Amortisatie Syndicaat	$3\frac{1}{2}$	$88\frac{3}{4}$	—	—
Handelmaatschappij	$4\frac{1}{2}$	$128\frac{3}{4}$	—	—
O. I. Leening	4	—	—	—
Aandeelen Holl. Spoorweg	$4\frac{1}{2}$	—	—	—
Dito Rijn-Spoorweg	$4\frac{1}{2}$	—	—	—
FRANKRIJK, Certif.	3	—	—	—
Dito dito	$4\frac{1}{2}$	—	—	—
RUSLAND, Obl. HOPE 1798 en 1816	5	$102\frac{5}{8}$	$102\frac{3}{4}$	$102\frac{7}{8}$
Dito dito 1828 en 1829	5	$101\frac{3}{4}$	—	—
Certif. bij dito 1831 en 1833	5	$89\frac{1}{4}$	—	—
Dito 1840	4	$81\frac{5}{16}$	$81\frac{3}{8}$	$81\frac{3}{8}$
Dito bij STIEGLITZ & C°.	4	$81\frac{3}{16}$	$81\frac{5}{16}$	$81\frac{5}{16}$
Dito dito Nieuwe	4	—	—	—
Inschrijving in Assign.	6	—	—	—
Certificaten van dito	6	$62\frac{3}{4}$	—	—
POLEN, Aandeelen 1835	fl. 500	154	$154\frac{3}{4}$	—
Dito Obligatiën	4	$76\frac{3}{4}$	—	—
PRUISSEN, Obl. te Londen	à $4\frac{1}{2}$ pCt.	$98\frac{1}{4}$	—	—
SPANJE, Obligatiën	$1\frac{1}{2}$	$24\frac{5}{8}$	$24\frac{11}{16}$	—
Dito Obligatiën	3	$44\frac{5}{8}$	—	—
Dito Binnent. à 6 m.	3	$39\frac{15}{16}$	$40\frac{1}{16}$	40
Bewijzen Coupons	—	$6\frac{9}{16}$	—	—
OOSTENRIJK, W. B. bij GOLL	5	—	—	—
Dito	4	65	—	—
Dito Metall.	5	$79\frac{1}{8}$	$79\frac{5}{16}$	$79\frac{1}{8}$
Dito Nieuwe	5	$84\frac{1}{4}$	$84\frac{1}{4}$	$84\frac{7}{16}$
Dito 1847	$2\frac{1}{2}$	$40\frac{5}{8}$	$40\frac{5}{8}$	$40\frac{5}{8}$
BELGIE	$2\frac{1}{2}$	—	—	—
Dito bij ROTHSCHILD	$2\frac{1}{2}$	$51\frac{1}{16}$	—	—
Dito dito	$4\frac{1}{2}$	—	—	—
BRAZILIE, 1824 100 £	5	—	—	—
PORTUGAL, te Londen	3	45	$45\frac{1}{16}$	$45\frac{1}{16}$
SARDINIE	5	—	—	—
PERU, Geldleening 1853	$4\frac{1}{2}$	—	—	—
VENEZUELA, Obligatiën 6 pCt. nu	$4\frac{1}{2}$	$26\frac{1}{2}$	—	—
GRENADA, Obligatiën	$2\frac{1}{4}$	$16\frac{3}{4}$	$16\frac{7}{8}$	—
MEXICO, Obligatiën 1851	3	$21\frac{3}{4}$	$21\frac{5}{16}$	—
N.-AMERIKA, Bankactiën		—	—	—

Koers van het Geld. Beleening 4 pCt. Prolongatie $4\frac{1}{2}$ pCt. Wissel-Disconto 4.

Te Leyden ter Boekdrukkerij van J. G. LA LAU.